

ДОВІДКА

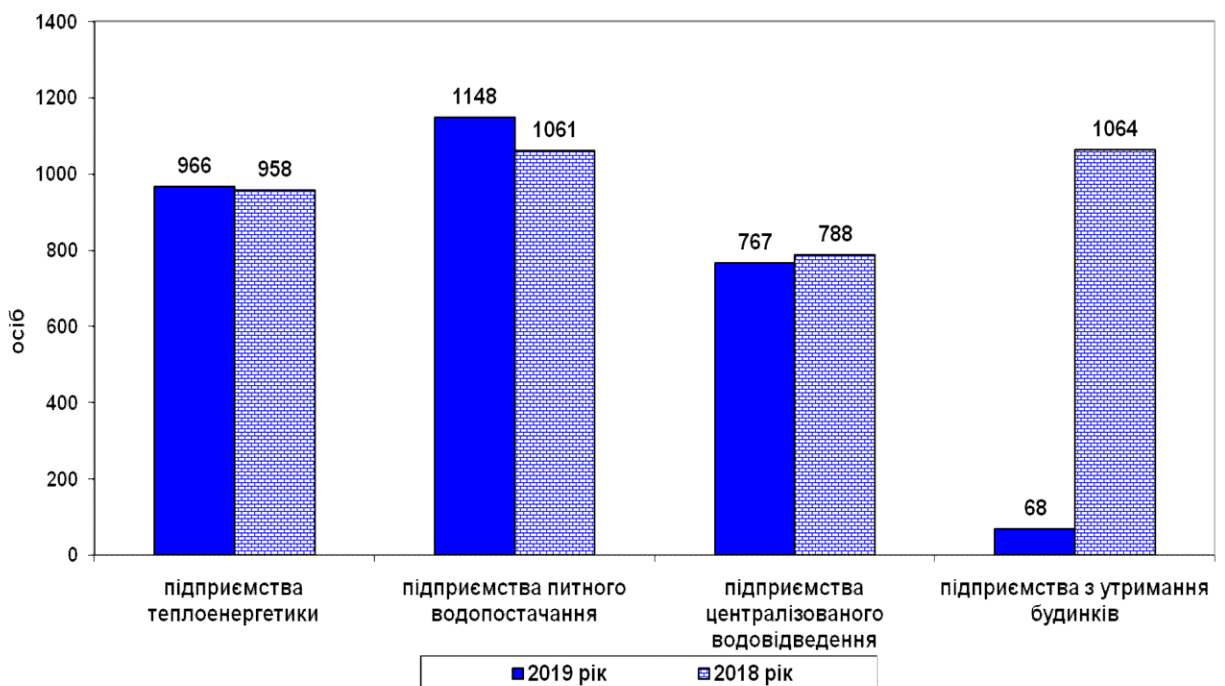
Про підсумки роботи підприємств житлово-комунального господарства області у 2019 році

Департаментом житлово-комунального господарства проведено аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану 89-ти житлово-комунальних підприємств.

Станом на 01 січня 2020 року на підприємствах житлово-комунального господарства середньооблікова чисельність працівників в еквіваленті повної зайнятості складала – 2949 осіб.

Найбільш вагомою підгалуззю житлово-комунального господарства є водопровідне господарство, у якій працює 1148 осіб. У теплоенергетиці зайнято 966 працівників, у каналізаційному господарстві – 767 осіб, у житловому господарстві від надання послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкової території – 68 працівників.

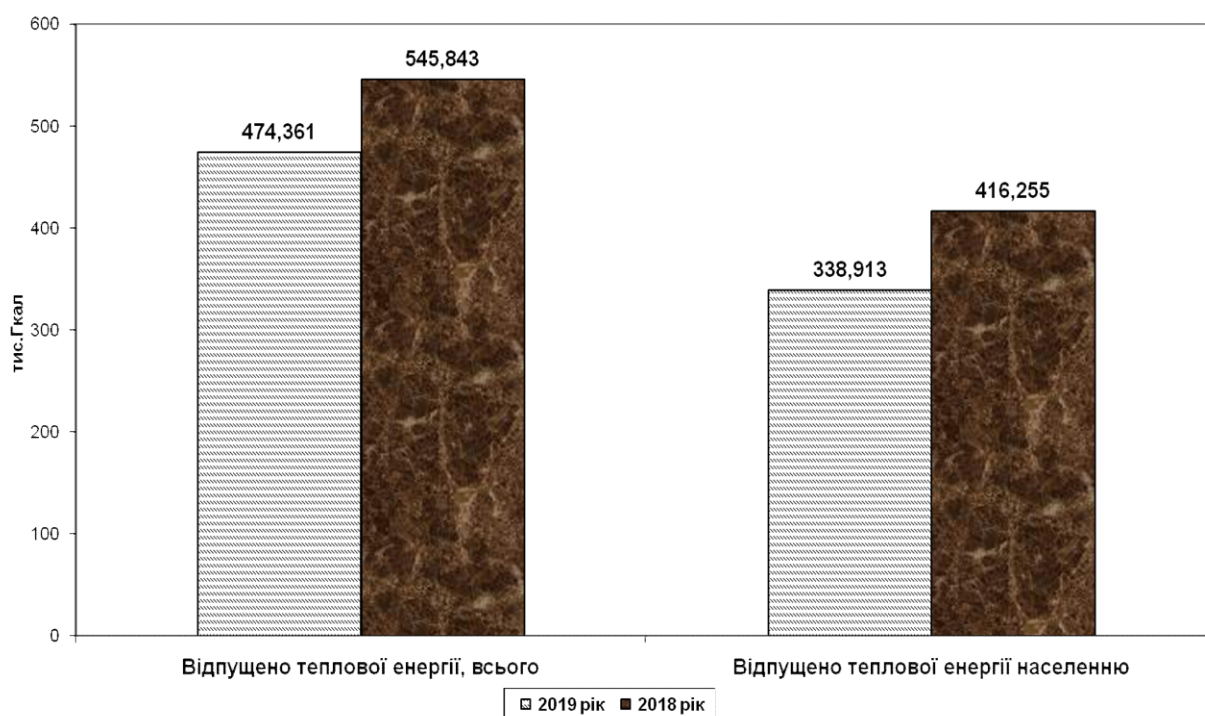
Чисельність працюючих в еквіваленті повної зайнятості на підприємствах житлово-комунального господарства області

За підсумками 2019 року підприємствами області, що надають послуги теплопостачання, відпущено теплової енергії 474,361 тис.Гкал., що на 13,1 % або 71,48 тис.Гкал менше ніж у минулому році.

Населенню відпущено теплової енергії 338,913 тис.Гкал., що на 18,6 % або на 77,342 тис.Гкал менше ніж у 2018 році.

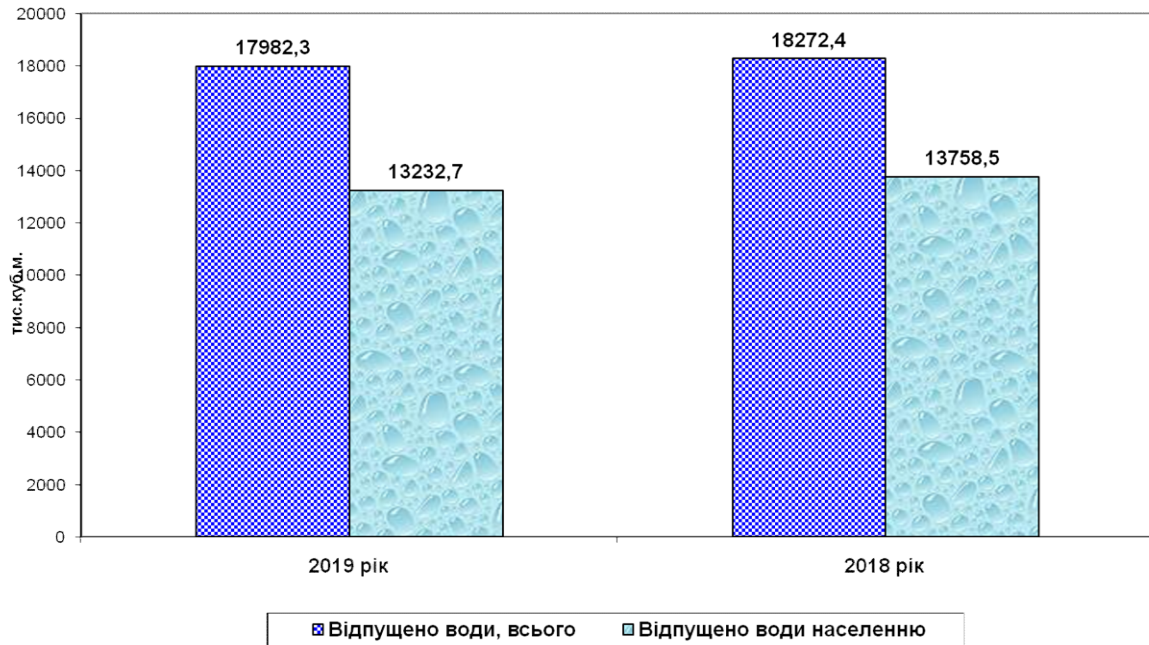
Виробництво теплової енергії, тис.Гкал

Підприємствами, які надають послуги з централізованого водопостачання, у 2019 році відпущено води менше на 290,1 тис.куб.м, або на 1,6 % порівняно з минулим роком.

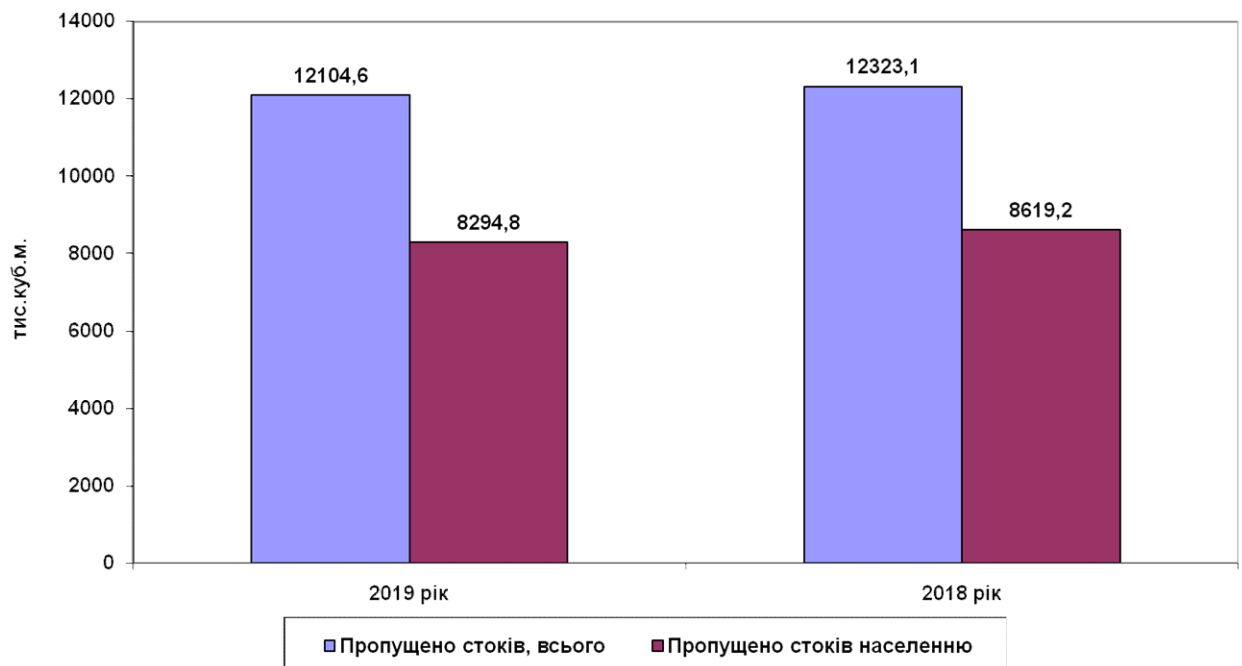
Так, усім споживачам відпущено 17982,3 тис.куб.м. води. Населенню надано послуг з централізованого водопостачання 13232,7 тис.куб.м., що менше на 525,8 тис.куб.м, або на 3,8% порівняно з минулим роком.

Відпущено води споживачам, тис.куб.м.

Також, порівняно з 2018 роком, спостерігається зменшення пропуску стічних вод усім категоріям споживачів на 218,5 тис.куб.м., або 1,8 %. Населенню надано послуг з централізованого водовідведення на 324,4 тис.куб.м, або на 3,8 % менше ніж у минулому році.

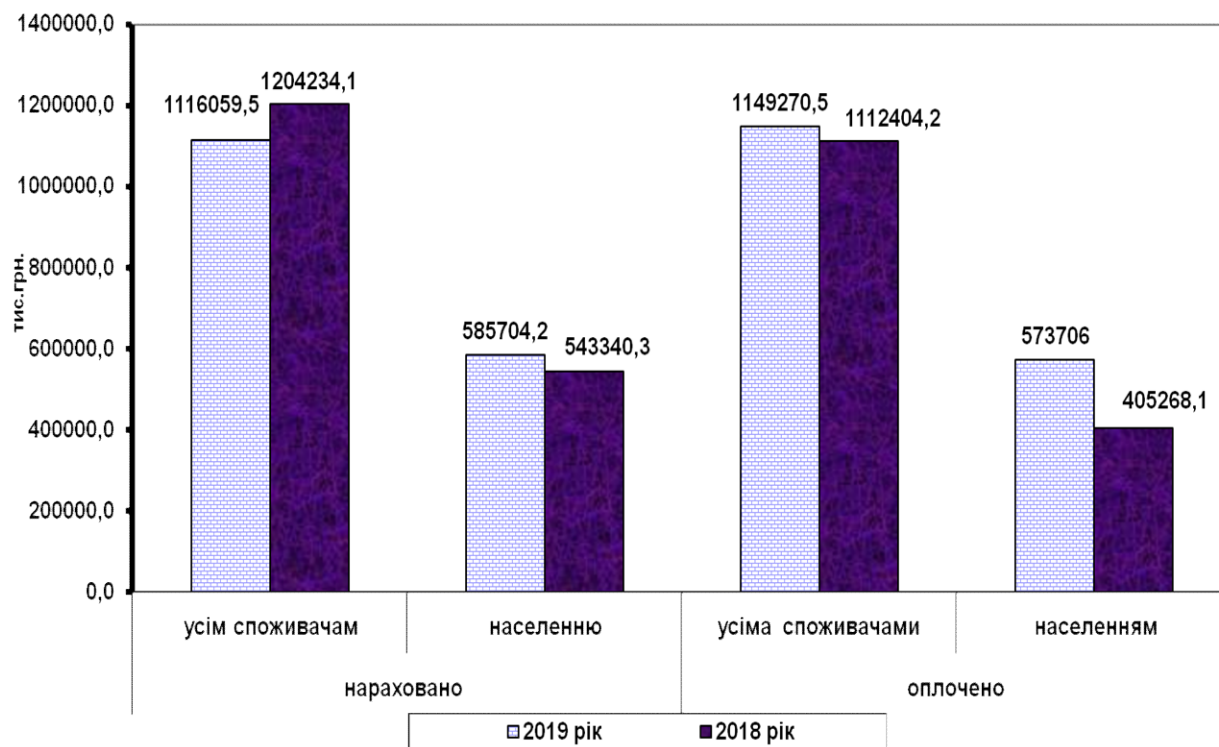
Пропущено стоків, тис.куб.м.

За підсумками 2019 року житлово-комунальними підприємствами реалізовано послуг з тепло-, водопостачання та водовідведення, з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій на суму 1116059,5 тис.грн. (без ПДВ), або 92,7 % до відповідного періоду минулого року (1204234,1 тис.грн. (без ПДВ)). Оплачено послуг усіма споживачами 1149270,5 тис.грн. (без ПДВ), або на 3,3 % більше ніж у 2018 році (1112404,2 тис.грн. (без ПДВ)).

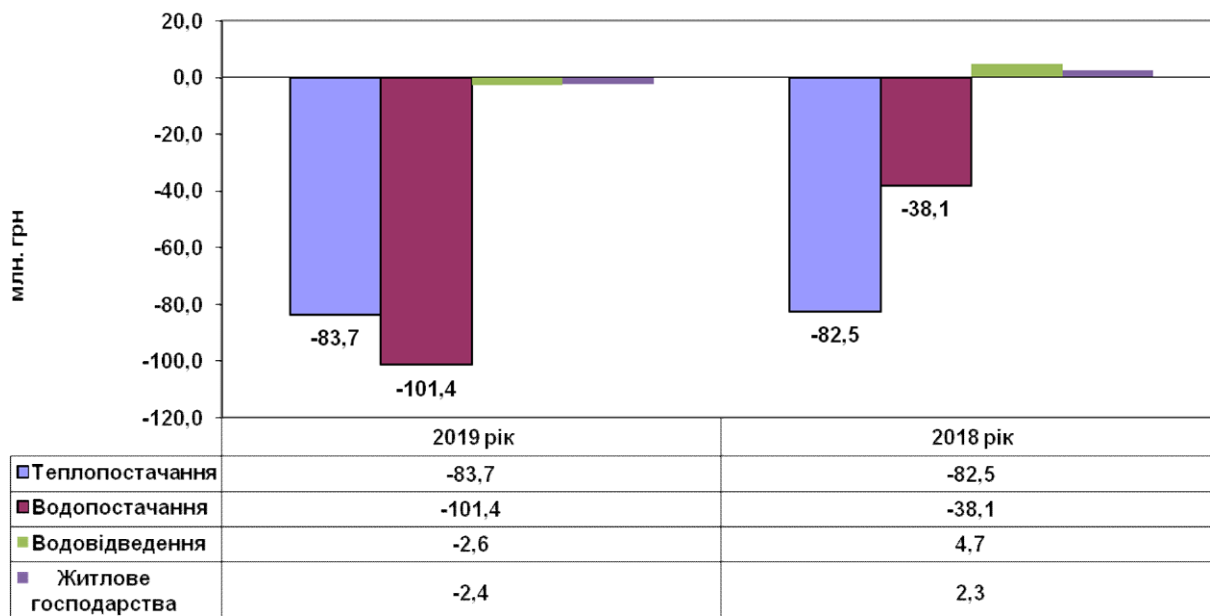
У 2019 році населенню реалізовано послуг з тепло-, водопостачання та водовідведення, з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій на суму – 585704,2 тис.грн. (без ПДВ), або 107,8% (за відповідний період минулого року – 543340,3 тис.грн. (без ПДВ)), оплачено послуг населенням – 573706,0 тис.грн. (без ПДВ), або 141,5 % (у 2018 році 405268,1 тис.грн. (без ПДВ)).

Обсяг послуг, наданий житлово-комунальними підприємствами у 2018 та 2019 роках, (тис.грн.)

Фінансовий результат діяльності житлово-комунальних підприємств від надання послуг: теплопостачання, водопостачання та водовідведення, з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій – збиток у сумі 190,1 млн.грн., що на 76,6 млн.грн., або на 67,4% більше ніж у 2018 році (збиток у сумі 113,6 млн.грн.).

Фінансовий результат згідно з формою №1С (звіт про витрати на виробництво послуг), в млн.грн.

Підприємства, що надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення отримали збитки в сумі 101,4 млн.грн. та 2,6 млн.грн. відповідно.

У 2019 році порівняно з минулим роком підприємства водопровідно-каналізаційного господарства збільшили збитки на 70,6 млн.грн., або більше ніж вдвічі.

Серед підприємств водопровідного господарства найбільші збитки має ОКВП "Дніпро-Кіровоград" – 93,9 млн.грн. (35,5 млн.грн. у відповідному періоді минулого року).

Збитковість ОКВП "Дніпро-Кіровоград" пояснюється тим, що 01 січня 2019 року підприємство складає фінансову звітність відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МФСЗ).

За вимогами МФСЗ підприємством проведено дооцінку вартості основних засобів, у результаті чого річна сума амортизаційних відрахувань в бухгалтерському обліку за 2019 рік збільшилась у порівнянні з 2018 роком майже в 6 разів.

Згідно з Порядком формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою НКРЕКП від 10 березня 2016 року №302 до розрахунку тарифів амортизація включається відповідно до Податкового кодексу України, який не враховує дооцінку основних засобів.

Крім того, до 23 червня 2019 року для споживачів підприємства діяли тарифи на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, а також централізованого постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) розраховані на 2018 рік.

Збитки отримали підприємства, що надають послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій 2,4 млн.грн. (у 2018 році прибуток 2,3 млн.грн.).

Це пояснюється тим, що з 10 червня 2018 року вступив в силу Закон України “Про житлово-комунальні послуги” в частині регулювання послуги з управління багатоквартирним будинком. Наразі Законом не визначено послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, натомість передбачено, що до житлово-комунальних послуг відноситься житлова послуга – послуга з управління багатоквартирним будинком. Відповідно до Закону України “Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку” визначено три форми управління багатоквартирним будинком:

- самостійне управління багатоквартирним будинком співвласниками;
- управління багатоквартирним будинком управителем;
- управління багатоквартирним будинком об’єднанням співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ).

Тому, згідно з вказаними Законами значна більшість співвласників багатоквартирних будинків обрали нову форму управління багатоквартирним будинком.

Спостерігається збільшення збитків підприємств комунальної теплоенергетики на 1,2 млн.грн., або 1,5 %. Серед підприємств теплоенергетики найбільші збитки мають: СП ТОВ “Світловодськпобут” 11 млн.грн. (1,5 млн.грн. у 2018 році) та КП “Теплоенергетик” 30,9 млн.грн. (28 млн.грн. у 2018 році).

Водночас спостерігається значне зменшення збитків від надання послуг теплопостачання КП “Теплокомуненерго” Олександрійської міської ради 3,9 млн.грн. проти 13,3 млн.грн. у 2018 році.

Основні чинники збитковості теплопостачальних підприємств наступні: невчасне встановлення тарифів при зміні вартості складових тарифів;

невчасні та не в повному обсязі розрахунки споживачів за спожиті послуги;

наявність заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, що надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв’язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи органом місцевого самоврядування, яка утворилася до 01 січня 2016 року, є офіційно підтвердженою відповідною комісією і на даний час становить 71,6 млн.грн., у тому числі перед теплопостачальними підприємствами – 55,5 млн.грн., водопостачальними підприємствами – 16,1 млн.грн.

Найбільші підприємства комунальної теплоенергетики області мають значну заборгованість за спожитий природний газ та користуються виключно рахунками із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу.

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2014 року №217 “Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу” (зі змінами) щомісячно затверджується реєстр нормативів перерахування коштів, що надходять на вказані рахунки як плата за теплову енергію та/або надані послуги з централізованого опалення від усіх категорій споживачів.

На виконання Закону України №1730 “Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних підприємств та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії” станом на 01 січня 2020 року до реєстру підприємств по реструктуризації заборгованості за електричну енергію та природний газ внесено 4 теплопостачальні підприємства області.

Укладені договори реструктуризації СП ТОВ “Світловодськпобут” м.Світловодськ, КП “Теплоенергетик м. Кропивницький, КП “Теплокомуненерго” Олександрійської міської ради та КП “Енерговодоканал” смт Смоліно Маловисківського району.

Статтею 5 Закону України “Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних підприємств та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії” передбачено проведення реструктуризації заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій за спожитий природний газ, зокрема реструктуризації підлягає кредиторська заборгованість теплопостачальних та теплогенеруючих організацій за спожитий природний газ, використаний станом на 01 липня 2016 року для виробництва теплової та електричної енергії, послуг з опалення та постачання гарячої води (без урахування суми неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, нарахованих на заборгованість за спожитий природний газ), не погашена станом на 31 грудня 2016 року. Після 31 грудня 2016 року підприємства комунальної теплоенергетики мають заборгованість за спожитий природний газ, яка станом на 01 січня 2020 року складала: КП “Теплоенергетик” м. Кропивницький - 507,1 млн. грн., КП “Теплокомуненерго” Олександрійської міської ради - 67,8 млн. грн., СП ТОВ “Світловодськпобут” м. Світловодськ - 88,9 млн. грн.

За даними проведеного моніторингу встановлених органами місцевого самоврядування тарифів на житлово-комунальні послуги станом на 01 січня 2020 року існують великі розбіжності між рівнями тарифів для населення.

Так, найвищі тарифи на послугу з централізованого водопостачання для населення встановлено для КП "Водокомунгосп", м.Новоукраїнка – 36,14/38,72 грн./куб.м та Новоукраїнське житлово-комунальне підприємство – 35,90 грн./куб.м. (рівень відшкодування зазначеними тарифами фактичної собівартості послуги 93,3% та 60,2% відповідно).

Найнижчі тарифи на цю послугу для населення встановлено для КП "Аква-сервіс 18" смт Побузьке Голованівського р-ну – 5,46 грн./куб.м та житлово-комунальне підприємство с.Розумівки Олександрівського району – 6,00 грн./куб.м (рівень відшкодування зазначеними тарифами фактичної собівартості послуги 75,1% та 17% відповідно).

На послугу централізованого водовідведення для населення встановлено найвищі тарифи КП "Новоархангельське ЖКП" – 39,23 грн./куб.м та Новоукраїнське житлово-комунальне підприємство – 37,12 грн./куб.м. (рівень відшкодування зазначеними тарифами фактичної собівартості послуги 40,2% та 79,4% відповідно).

Найнижчі тарифи на зазначену послугу встановлено КП "Лісове" Лісівської селищної ради" Олександрівського району – 2,43 грн./куб.м, Балахівській житлово-комунальній конторі Петрівського району – 7,02 грн./куб.м. (рівень відшкодування зазначеними тарифами фактичної собівартості послуги 129,8% та – 36,4% відповідно).

На послугу з централізованого опалення для населення встановлено найбільший тариф КП "Теплоенергетик" м.Кропивницький – 2137,81 грн. за 1Гкал. (рівень відшкодування тарифом фактичної собівартості послуги 99,9%), найменший тариф у розмірі 1394,36 грн. за 1Гкал. – Квартирно експлуатаційному відділу міста Кропивницький (рівень відшкодування тарифом фактичної собівартості послуги 123,4%).

Основним механізмом соціального захисту населення області, як загалом в Україні, є програма житлових субсидій.

У 2019 році 98,1 тисяч сім'ям надано житлових субсидій на житлово-комунальні послуги на суму 869,2 млн.грн. (у 2018 році 136,7 тисяч сім'ям на суму 1156,0 млн.грн.).

За січень-грудень 2019 року порівняно з відповідним періодом минулого року зросла середня фактична собівартість виробництва послуг з централізованого водопостачання на 53,9 %, централізованого водовідведення – 28,6 %, централізованого теплопостачання – 13,9 %.

Період	Собівартість		
	Водопостачання, грн./куб.м	Водовідведення, грн./куб.м	Теплопостачання, грн./Гкал.
2018 рік	13,27	9,79	1436,66
2019 рік	20,42	12,59	1635,64
%	153,9	128,6	113,9

Собівартість виробництва житлово-комунальних послуг постійно збільшується через підвищення цін на пально-мастильні матеріали, зростання вартості енергоносіїв (природного газу та електроенергії), законодавчо встановленого рівня мінімальної заробітної плати та інших складових витрат.

Так, у порівнянні з минулим роком вартість 1 кВт електроенергії 1 та 2 класів, яку відпускає ПрАТ "Кіровоградобленерго" зросла на 8,7 % та 10,3 % відповідно.

Період	Вартість електроенергії, грн./кВт (без ПДВ) 1 класу	Вартість електроенергії, грн./кВт (без ПДВ) 2 класу
станом на 01.01.2020 р.	1,95133	2,50584
станом на 01.01.2019 р.	1,87552	2,42912
Збільшення на, %	4,0	3,2

Станом на 01 січня 2020 року законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати становить 4723 грн., який збільшився на 550 грн., або 13,2% (на 01 січня 2019 року законодавчо встановлений рівень мінімальної заробітної плати становив 4173 грн.).

Собівартість виробництва 1 куб.м води у 2019 році збільшилась на 7,15 грн., порівняно до собівартості 2018 року, а саме: за рахунок матеріальних витрат на 1,03 грн., оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 1,77 грн., амортизації основних фондів – 4,04 грн. та інших операційних витрат – 0,31 грн.

Також збільшилась собівартість виробництва 1 куб.м стоків, а саме: 2018 рік – 9,79 грн./куб.м., 2019 рік – 12,59 грн./куб.м. Збільшення відбулось за рахунок зростання вартості електроенергії на 0,32 грн., витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 1,19 грн., амортизацію – 1,08 грн. та інших операційних витрат на 0,18 грн.

У 2019 році збільшилася собівартість 1Гкал послуг з виробництва теплової енергії на 198,98 грн. до собівартості минулого року (1436,66 грн.) за рахунок: матеріальних витрат на 35,2 грн., витрат на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи – 112,5 грн., амортизації – 3,44 грн., інших витрат – 47,79 грн.

Рівень відшкодування середньозваженими тарифами (без ПДВ) середньої фактичної собівартості комунальних послуг по підприємству за **січень-грудень 2019 року:**

послуга	у цілому по підприємству (доходи покривають витрати), %
теплопостачання	80,7
водопостачання	61,8
водовідведення	86,9

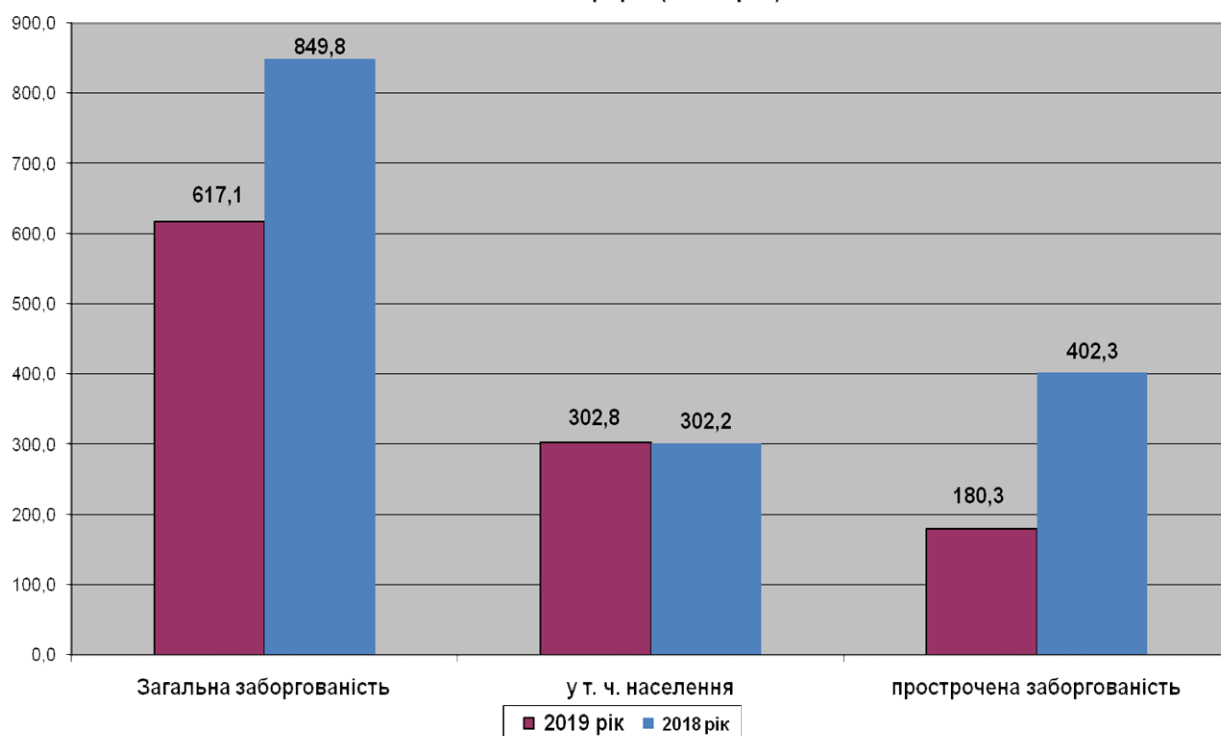
Рівень відшкодування фактичної собівартості на виробництво житлово-комунальних послуг середньозваженими тарифами станом на 01 січня 2020 року:

послуга	населенням, %	бюджетними споживачами, %	комерційними споживачами, %
теплопостачання	97	122,6	102,7
водопостачання	68,8	71,5	67,7
водовідведення	92,1	102,9	95,2
утримання будинків, споруд і прибудинкових територій	67,7	x	100,0

Встановлені тарифи, які не відшкодовують собівартість виробництва послуг, невчасна та не у повному обсязі оплата житлово-комунальних послуг споживачами спричиняють недостатність обігових коштів у підприємств житлово-комунального господарства.

Загальна дебіторська заборгованість підприємств житлово-комунального господарства зменшилась на 27,4 %, або на 232,7 млн. грн. порівняно з 2018 роком і станом на 01 січня 2020 року складає 617,1 млн. грн., у тому числі дебіторська заборгованість населення залишилася майже на рівні (який становив станом на 01 січня 2019 року) 302,8 млн.грн. проти 302,2 млн.грн.

Загальна дебіторська заборгованість підприємств житлово-комунальної сфери (млн.грн.)

Найбільший обсяг боргу в загальній сумі дебіторської заборгованості мають теплопостачальні підприємства – 377,3 млн.грн., або 61,1 % до загального обсягу дебіторської заборгованості, та підприємства водопровідно-каналізаційного господарства – 110,4 млн.грн., або 17,9 % до загального обсягу.

Для зменшення дебіторської заборгованості за житлово-комунальні послуги підприємствами-надавачами послуг проводиться претензійно-позовна робота.

Так, станом на 01 січня 2020 року подано 14374 позови до фізичних осіб на суму 55,7 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року – 13428 позовів на суму 50,4 млн.грн.), розглянуто 12382 позови на суму – 37,5 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року – 11721 позов на суму – 35,7 млн.грн.), утримано – 13,1 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року 12,7 млн.грн.).

До юридичних осіб подано 282 позови на суму 26,9 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року подано 232 позови на суму 20,9 млн.грн.), розглянуто 264 позови на суму – 13,7 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року 220 позовів на суму – 12 млн.грн.), утримано – 7,3 млн.грн. (станом на 01 січня 2019 року 5,2 млн.грн.).

Загальна кредиторська заборгованість станом на 01 січня 2020 року складає 1189,5 млн.грн., у тому числі за товари, роботи, послуги – 669,4 млн.грн., або 56,3 % до обсягу кредиторської заборгованості. У порівнянні з відповідним періодом минулого року загальна кредиторська заборгованість збільшилась на 36,4 млн.грн. або на 3,2 %, яка станом на 01 січня 2019 року складала 1153,1 млн.грн., (у т. ч. за товари, роботи, послуги 886,7 млн.грн., або 76,9 % до обсягу кредиторської заборгованості).

Обсяг простроченої кредиторської заборгованості станом на 01 січня 2020 року складає 313 млн.грн., або 26,3 % до обсягу загальної кредиторської заборгованості і який зменшився на 285,7 млн.грн., або 47,7 % у порівнянні до 01 січня 2019 року (598,7 млн.грн.).

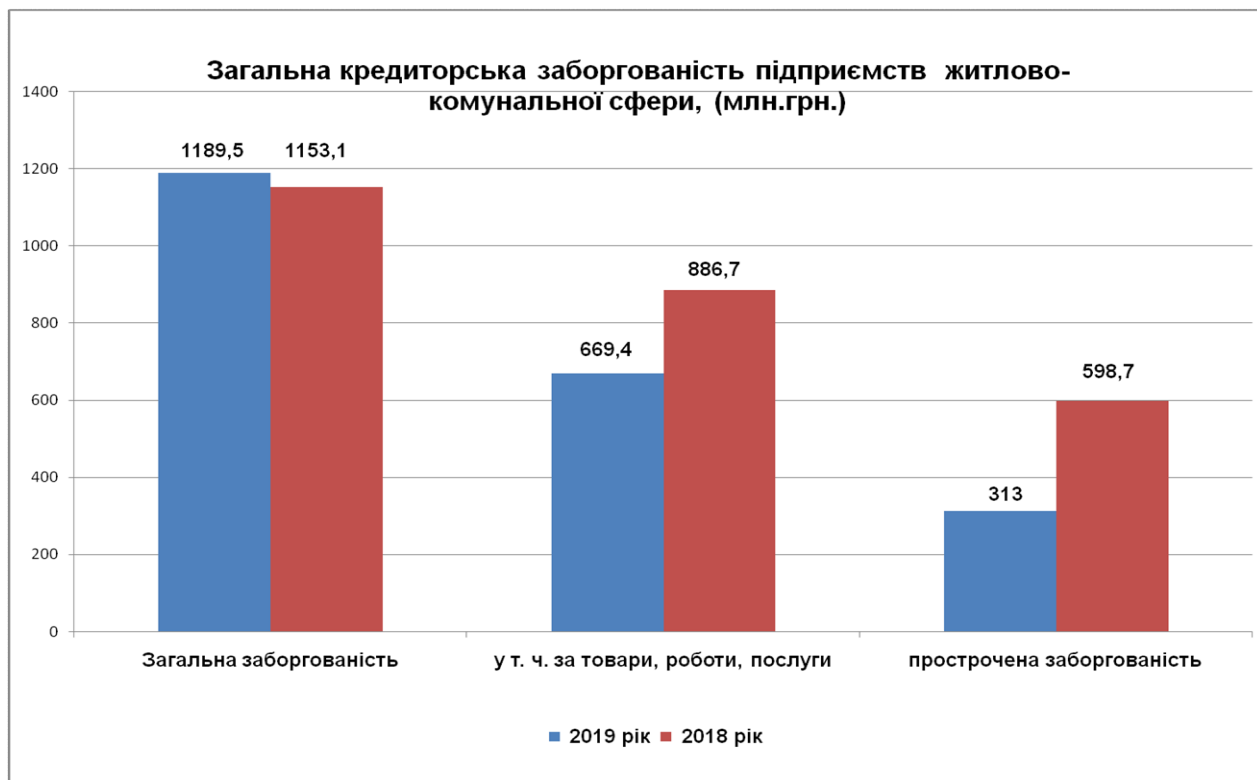
Найбільша питома вага у загальній сумі кредиторської заборгованості належить підприємствам теплопостачання – 892 млн. грн., або 75 % та підприємствам водопровідно-каналізаційного господарства – 194,9 млн.грн., або 16,4 %. Серед підприємств житлово-комунальної сфери найбільшу кредиторську заборгованість мають:

КП "Теплокомуненерго" Олександрійської міської ради – 100,8 млн.грн., або 8,5 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

СП ТОВ "Світловодськпобут" – 110,9 млн.грн., або 9,3 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

ОКВП "Дніпро Кіровоград" – 193,7 млн.грн, або 16,3 % до загального обсягу кредиторської заборгованості;

КП "Теплоенергетик" – 671,9 млн.грн., або 56,5 % до загального обсягу кредиторської заборгованості.

Органи місцевого самоврядування встановлюють економічно необґрунтовані тарифи та всупереч вимогам законодавства не передбачають видатки, у місцевих бюджетах, на відшкодування різниці в тарифах між затвердженим розміром тарифів на комунальні послуги та економічно обґрунтованими витратами на їх виробництво або фінансову підтримку підприємствам житлово-комунального господарства.

Так, у 2019 році в місцевих бюджетах передбачалися видатки на підтримку житлово-комунальних підприємств у сумі 166,5 млн.грн., у тому числі:

на розвиток житлово-комунальних підприємств – 20,6 млн.грн.;

фінансову допомогу для відшкодування витрат від операційної діяльності підприємств – 143,3 млн.грн.

дотацію на різницю між затвердженими тарифами та економічно обґрунтованими витратами на виробництво послуг – 2,6 млн.грн.

Станом на 01 січня 2020 року профінансовано 160,5 млн.грн., або 96,4 %, у тому числі:

на розвиток житлово-комунальних підприємств – 19,3 млн.грн., або 93,7 %;

фінансову допомогу для відшкодування витрат від операційної діяльності підприємств – 139,3 млн.грн., або 97,2 %;

дотацію на різницю між затвердженими тарифами та економічно обґрунтованими витратами на виробництво послуг – 1,9 млн.грн., або 73,1 %.